

11.8.2021

Elävän musiikin edunvalvojen LiveFIN ry:n ja Suomen ohjelmatoimistot ja agentit ry:n toimenpide-ehdotus koskien hallituksen hybridistrategian päivitystyötä

ELÄVÄN MUSIIKIN ALA EI KESTÄ ENÄÄ KIRISTYVIÄ RAJOITUKSIA – EDUNVALVOJAT VAATIVAT KONKREETTISIA TOIMENPITEITÄ

Elävän musiikin toimiala vaatii hallituksen hybridistrategian päivitystyöltä ennakoitavuutta alan toimintaedellytyksiin. Kiristyneet rajoitukset ja alati muuttuvat viranomaisohjeistukset eivät ole enää ratkaisu, eivätkä mahdollista elinkeinotoiminnan harjoittamista kestävästi. Elävän musiikin edunvalvojat vaativat konkreettisia toimenpiteitä – koronapassin käyttöönoton kiirehtimistä ja kahden metrin turvaväleistä luopumista. Oleellista on myös tieto siitä, milloin rokotekattavuus on sillä tasolla, että rajoituksista luovutaan.

- **Elävän musiikin yksityissektorin arvioidaan jälleen menettävän kuluvana vuonna 80 % liikevaihdostaan normaaliin toimintavuoteen verrattuna.**
- **Kahden metrin turvavälin määritelmä tulee poistaa tartuntatautilaista.**
- **Hybridistrategiasta tulee käydä selkeästi ilmi, milloin rokotekattavuus on sillä tasolla, että rajoituksista voidaan luopua.**
- **Koronapassin valmistelua ja käyttöönottoa tulee kiirehtiä.**
- **Tapahtumien rajoitukset puuttuvat suomalaisten oikeuksiin osallistua kulttuuritoimintaan ja näin ollen loukkaavat sivistyksellisiä ihmisoikeuksia.**

Elävän musiikin ala on kuluneen kesän aikana voinut toimia ainoastaan hyvin rajoitetusti ja epävarmassa toimintaympäristössä, ja jälleen kiristyneiden koronarajoitusten myötä ajautunut entistä ahtaammalle. Toteutuneet tapahtumat on järjestetty poikkeuksellisessa toimintaympäristössä ja ne ovat tasanneet taloudellista ahdinkoa vain yksittäisten yritysten, ei koko toimiala osalta. Useita loppukesän festivaaleja on jälleen jouduttu perumaan ja monien lähiviikkojen musiikkitapahtumien järjestämisen mahdollisuudet ovat hämärän peitossa. Syksyn toimintaympäristö näyttäytyy äärimmäisen epävarmana koko musiikkialalle. On otettava huomioon, että lähes 1,5 vuotta jatkunut epävarmuus ja koronarajoitukset ovat ajaneet toimijat siihen pisteeseen, että taloudellista puskuria tai riskinottoa ei ole. Tämän vaikutus lomautuksiin, irtisanomisiin ja työllisyyden näkymiin on huolestuttava tällä erityisen työvoimavaltaisella alalla. LiveFIN ry:n tekemän arvion mukaan elävän musiikin alan liikevaihdosta menetetään kuluvana vuonna 2021 noin 80 % normaaliin toimintavuoteen verrattuna. Vuonna 2020 elävän musiikin yksityissektorin liikevaihdon menetykset olivat 360 miljoonaa euroa.¹

Elävän musiikin tapahtumat tarvitsevat uusia ratkaisuja. Alati muuttuvat rajoitukset ja viranomaistoiminnan sietämättömän lyhyt aikajänne eivät mahdollista alan selviytymistä toimintakykyisenä koronan neljännen aallon yli. Mediassa käydyn keskustelun mukaan tiukkojen rajoitusten aika on ohi myös monen ministerimme mielestä. Kahden metrin turvaväleistä luopumista tulee ehdottomasti selvittää, kuten pääministerimme asiaa ehdotti. **Elävän musiikin ala kannattaa kahden metrin turvavälin poistamista tartuntatautilaista ja muistuttaa, että turvavälin poistamisen tulee olla yhdenvertainen tavoite kaikille esittävien taiteiden yleisöille.** On kestävämpää, että kulttuuri- ja tapahtuma-aloja säädellään turvavälien osalta tiukemmin, kuin muita elinkeinoaloja. Vastakkainasettelua myöskään eri taiteenlajien välille ei saa syntyä. Useat esimerkit Suomessa ja maailmalla osoittavat, että myös konsertteja ja klubikeikkoja on mahdollista järjestää terveysturvallisesti.

Nykyinen hybridistrategia ja epidemian tasojen määrittely ei vastaa tämän hetken tilannekuvaa. Hybridistrategia huomioi puutteellisesti rokotekattavuuden, eikä sen puitteissa ole riittävästi selvitetty konkreettisia työkaluja, joilla yhteiskunnan toiminta varmistettaisiin ja ovet pidettäisiin auki. **Päivitetyn hybridistrategian tulee pitää sisällään tieto siitä, milloin**

¹ LiveFIN ry:n toimialatutkimus elävän musiikin yksityissektorista <https://www.livefin.fi/wp-content/uploads/2020/12/Elavan-musiikin-yksityissektorin-tunnuslukuja-2019-LiveFIN-ry.pdf>

rokotekattavuus on sillä tasolla, että rajoituksista voidaan luopua. Lisäksi koronapassin valmistelua ja käyttöönottoa tulee kiirehtiä osana strategista päivitystyötä.

Koronapassin valmistelun kiireellisyys on tärkeää, jotta elävän musiikin alalla on näkymä tulevaan ja työkaluja ovien aukipitämiseen myös oleellisesti muuttuvassa tai entisestään pitkittyvässä tautitilanteessa. Koronapassi mahdollistaisi taloudellisesti kannattavien ja entistä turvallisempien musiikkitapahtumien järjestämisen, myös yleisöjen näkökulmasta.

Hybridistrategian päivitystyössä tulee kiinnittää huomiota myös siihen, että hallitus varmistaa alueellisen ohjauksen lainmukaisuuden ja samat pelisäännöt kaikille. Alueellisten viranomaisten ja virkamiesten keskenään ristiriitaiset toimintaohjeet ja velvoitteet eri alueiden toimijoille aiheuttavat mittavia vahinkoja koko toimialalle. Epäselvät ohjeet ja alueelta toiseen muuttuvat käytänteet vaikeuttavat paitsi musiikkitapahtumien järjestämistä, myös heikentävät asiakkaiden luottamusta tapahtumiin ja rajoitusten välttämättömyyteen. Ala ja yleisö kaipaa yhtenäisiä pelisääntöjä ja selkeää viranomaisviestintää.

Tapahtumien rajoitukset puuttuvat perusoikeuksiin, jolloin niiden tulee joka tilanteessa olla oikeasuhtaisia ja välttämättömiä. Alueellisten virkamiesten erilaiset velvoitteet eri tapahtumille eivät täytä välttämättömyyden ja yhdenvertaisuuden vaatimuksia. Tapahtumien rajoitukset puuttuvat myös suomalaisten oikeuksiin osallistua kulttuuritoimintaan ja näin ollen loukkaavat sivistyksellisiä ihmisoikeuksia.

On tärkeää, että hallitus käy läpi tarkasti ja huolella rajoitusten välttämättömyysperiaatteiden toteutumisen ja yhdenvertaisuuden vaatimukset. On myös tärkeää, että hallitus suhtautuu alan konkreettisiin ehdotuksiin² - koronapassiin ja esimerkiksi pikatestauksen mahdollisuuksiin vihdoin asiankuuluvalla vakavuudella ja ripeydellä. Myöskään taloudellisen tuen tarve ei ole kuluneen kesän aikana kadonnut. Epävarmassa ja alati muuttuvassa toimintaympäristössä elävän musiikin ala tarvitsee paitsi kustannustuen kaltaista taannehtivaa tukea, myös satsausta tulevaisuuden jälleenrakennustyöhön. Näillä konkreettisilla työkaluilla luodaan näkymiä alalle, joka on toiminut sijaiskärsijänä ja muuttuvien rajoitusten heittopussina aivan liian pitkään.

11.8.2021

Jenna Lahtinen
Toiminnanjohtaja
LiveFIN ry
+358 50 376 3767
jenna.lahtinen@livefin.fi

Laura Haarala
Toiminnanjohtaja
Suomen ohjelmatoimistot ja agentit ry
+358 40 526 7260
toiminnanjohtaja@ohjelmatoimistot.fi

² LiveFIN ry:n toimenpide-ehdotus: Musiikkitapahtumien tarpeet tulee huomioida yhteiskunnan exit-suunnitelmassa 31.3.2021
<https://www.livefin.fi/wp-content/uploads/2021/03/Musiikkitapahtumien-tarpeet-tulee-huomioida-yhteiskunnan-exit-suunnitelmassa-LiveFIN-ry-31.3.2021.pdf>